

DSOG *bladet*

Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi

Bestyrelsens klumme 3
Meddelelser fra redaktøren 4
DSOG's bestyrelse 5

Artikler og debat

De første kliniske fertilitets-guidelines
ligger nu på hjemmesiden 6

DSOG-information

DSOG's ekstraordinære generalforsamling,
efteråret 2006 10

Besyrelsens forslag til vedtægtsændringer,
ekstraordinær generalforsamling 10

Besyrelsens forslag til vedtægtsændringer,
ekstraordinær generalforsamling 10

Annoncering af møder & kurser

Novembermødet 15

Møderække for seniore medlemmer af DSOG 17

DFKO

Nyt fra DFKO 18

NFOG

What is NFOG and what does it offer to its members? 20

NFOG visitor program 24

Nordiskt forskarstipendium i urogynækologi 25

FYGO

Studiegruppe Vest, »Mola hydatidosa« 26

Kursus: »Karrierekanonen«, Skejby 26

Kursus: »Karrierekanonen«, Rigshospitalet 27

FYGO klumme 28

16th European Meeting of Trainees in Obstetrics and Gynaecology 28

2006

Oktober

Nr. 5

Årgang 27

Bestyrelsens klumme

Lidt om NFOG, VISGO, guidelines og novembermødet

Kære læsere.

I dette nummer af medlemsbladet bliver NFOG's visitor program annonceret. Brug det! NFOG er en organisation med en god økonomi. Der er ikke sat øvre grænse på antal deltagere, og man kan få dækket både rejse og ophold. Programmet henvender sig til alle gynækologer og obstetrikere såvel unge som mere erfarne. Benyt lejligheden til at få et fagligt input og udvid samarbejdet med nordiske kolleger.

NFOG har fået ny formand, Seija Grenman fra Turku, Finland. Seija ønsker, at NFOG skal blive mere synlig og præsenterer derfor bestyrelsen i dette blad.

I DSOG's bestyrelse vil vi også gerne være mere synlige. Vi har dog valgt et lidt andet approach. Vi ønsker at beskrive den faglige og videnskabelige 10-års-vision for vores speciale dansk gynækologi & obstetrik. Vi har derfor nedsat en arbejdsgruppe – VISGO – vision for gynækologi og obstetrik. VISGO skal svare på hvordan vi bliver det speciale som:

- Yder den bedste diagnostik og behandling
- Har den bedste forskning & udvikling
- Er mest attraktivt
- Har den bedste uddannelse
- Har den højeste patienttilfredshed
- Har den største arbejdsglæde
- Har den største indflydelse på sundhedspolitiske beslutningsprocesser

VISGO holder internatmøde primo marts 2007 og udarbejder en kort og præcis rapport,

som udsendes til medlemmerne og diskuteres på DSOG's årsmøde på Hindsgavl i april 2007.

Guidelines er en af hovedhjørnestenene i vores speciale. Arbejdet med disse turde være alle medlemmer bekendt, og det kan undre at man i dette nummer ønsker, at der anvendes spalteplass på guidelines. Disse findes på hjemmesiden, og jeg vil gerne opfordre til at siderne i dette blad anvendes på mere interessante ting – det kunne til eksempel være dejligt med flere debatindlæg.

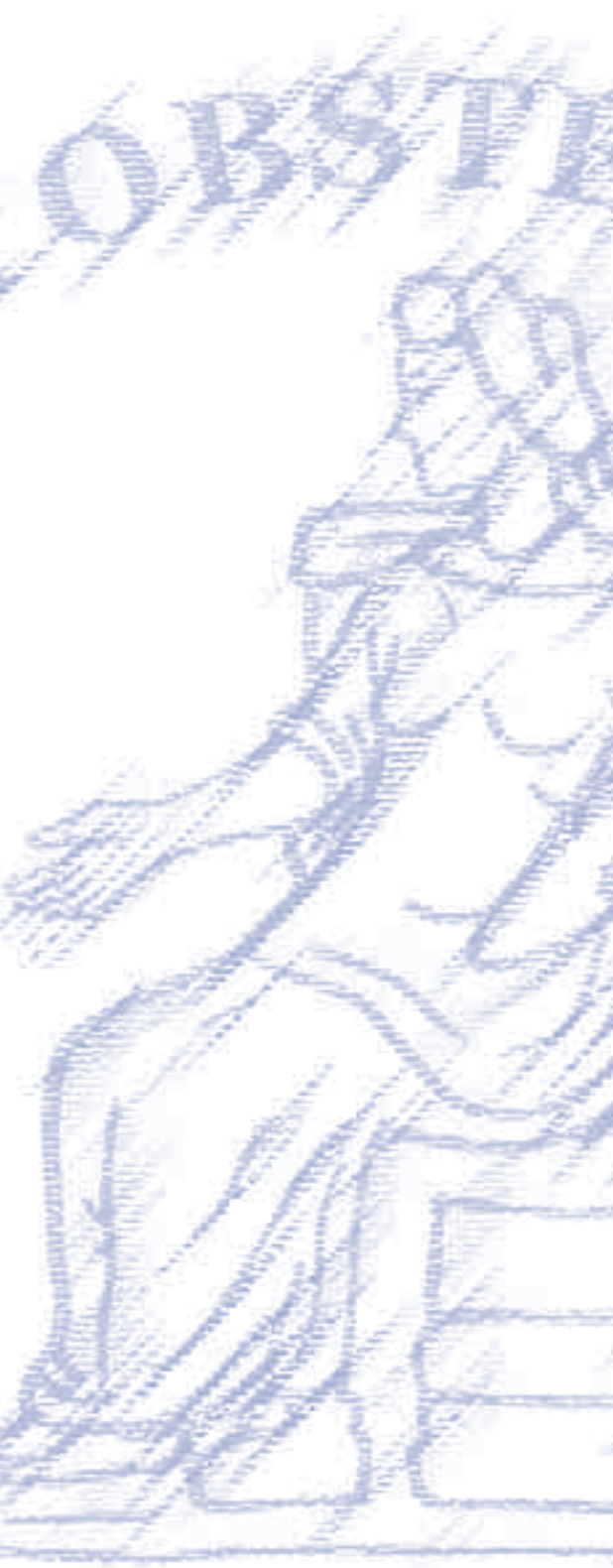
DSOG's bestyrelse havde 6. september møde med styregrupperne for Hindsgavl og Sandbjerg. Vi fik alt på plads med hensyn til økonomi og jura og blev på mødet i al beskedenhed enige om, at vores speciale er banebrydende i Danmark ikke blot med vores flotte guidelines men også med aftalen om sponsorfri guidelines og sikring af rettighederne omkring disse. En pakkeløsning som vi i DSOG's bestyrelse gerne vil invitere til, at alle der arbejder med guidelines inden for vores speciale, kan benytte.

Sidst men ikke mindst blev vi på mødet med styregrupperne enige om, at alle guideline-grupper fremover som en del af guideline udarbejder en kort og klar instruks, som umiddelbart kan anvendes på samtlige gynækologiske og obstetriske afdelinger landet over.

Novembermødet handler om sexologi. Efteruddannelsesudvalget har sammensat et flot program med spændende foredragsholdere fra ind- og udland. Om aftenen er der middag, vin og festtaler på Domus Medica – og så er der bal bagefter. Jeg håber, at så mange som muligt vil deltage.

Mange hilsner

Helle Meinertz
Formand for DSOG

Meddelelser fra redaktøren

Deadlines og udgivelsesdatoer
for medlemsbladet i 2006:

- 3. november/6. december
- 5. januar/7. februar 2007
- 2. marts/4. april 2007
- 8. maj/13. juni 2007
- 20. juli/22. august 2007
- 12 september/10. oktober 2007
- 2. november/5. december 2007

Husk at bladet kun kommer 6 gange årligt,
og vær opmærksom på forholdet mellem
deadline og udgivelsesdato.

Da kalenderen findes opdateret på DSOG's
hjemmeside bliver den ikke længere udgivet i
trykt form.

DSOG's hjemmeside: www.dsog.dk

Indlæg sendes på diskette eller via e-mail til:
Thomas Larsen, læge
Søndre Skovvej 21, 3. tv., 9000 Ålborg
tlf. 98 11 77 78 / 22 90 49 76
e-mail: thomaslarsen@dadlnet.dk

DSOG er medlemsblad for
Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi

Ansvarlig redaktør i henhold til presseloven:
Thomas Larsen

ISSN: 1602-5385

Design og grafisk produktion:
Lægeforeningens forlag

Tryk: Scanprint a/s, Viby J

DSOG's bestyrelse

Formand

Helle Meinertz, kliniker, dr.med.
Fertilitetsklinikken, afsnit 455,
Gynækologisk-obstetrisk afdeling
H:S Hvidovre Hospital
Kettegård Allé 30, 2650 Hvidovre
Telefon: 24 27 83 92
Privat: Høyrups Allé 21A,
2900 Hellerup
Telefon: 24 27 83 92
E-mail: helle.meinertz@dadlnet.dk

Næstformand

Morten Lebech, overlæge,
sektionsleder
Gynækologisk-obstetrisk afdeling G
Amtssygehuset i Herlev
Herlev Ringvej 75, 2730 Herlev
Telefon: 44 88 44 88 lokal 3671
eller dectelefon 82-627
Privat: Dalgas Boulevard 59, 1. tv.
2000 Frederiksberg
Telefon: 38 34 26 19
Mobil: 26 36 26 20
E-mail: morten.lebech@dadlnet.dk

Organisatorisk sekretær

Thomas Larsen, 1. reservelæge
Gynækologisk-obstetrisk afdeling
Hjørring Sygehus
Bispensgade 37, 9800 Hjørring
Telefon: 99 64 64 64
Privat: Søndre Skovvej 21, 3. tv.,
9000 Ålborg
Telefon: 98 11 77 78
Mobil: 22 90 49 76
E-mail: thomaslarsen@dadlnet.dk

Kasserer

Thea Lousen, afdelingslæge, ph.d.
Gynækologisk-obstetrisk afdeling Y
Århus Universitetshospital, Skejby
Sygehus, 8200 Århus N
Telefon: 89 49 55 66
Privat: Skolebakken 5, 2. tv.,
8000 Århus C
Telefon: 86 17 26 12
E-mail: lousen@dadlnet.dk

Videnskabelig sekretær

Thue Bryndorf, overlæge, dr.med.
Fertilitetsklinikken, afsnit 455
Gynækologisk-obstetrisk afdeling
H:S Hvidovre Hospital
Kettegård Allé 30, 2650 Hvidovre
Telefon: 36 32 36 32
Privat: Granholmen 28, 2840 Holte
Telefon: 45 41 01 02
E-mail: thue.bryndorf@dadlnet.dk

Uddannelsessøgende

Jakob Graves Rønk Dinesen,
reservelæge
Randers Centralsygehus,
Pædiatrisk afdeling
Skovlyvej 1, 8900 Randers
Telefon: 89 10 20 00
Privat: Bekkasinevej 5, 8382 Hinnerup
Telefon: 86 91 05 92 / 20 25 95 75
E-mail: jad@dadlnet.dk

Øvrige medlemmer

Susanne Christau, speciallæge,
Frederiksdalsvej 70, 2830 Virum
Telefon: 45 85 20 22
fax: 45 83 45 13
Privat: Rønnebærvej 78, 2840 Holte
Telefon: 45 42 33 17
mobil 20 16 55 99
E-mail: sus.christau@dadlnet.dk

Formand for FYGO

Christina Damsted Petersen,
reservelæge
Sexologisk Klinik, afsnit 7.1.11
H:S Rigshospitalet
Blegdamsvej 9, 2100 København Ø
Telefon: 35 45 71 11
Privat: Vesterbrogade 46, 5. th.
1620 København V
Telefon: 33 13 48 19
E-mail: cdamsted@inet.uni2.dk

Formand for DFKO

Jan Pelle, speciallæge
Søndre Stationsvej 31
4200 Slagelse
Telefon: 58 53 23 10
lægetelefon: 58 53 23 12
Privat: Gedevej 48, 3520 Farum
Telefon: 44 95 67 07
E-mail: pelle@dadlnet.dk

Formand for undervisningsudvalget

Heidi Fosgrau Sharif, afdelinglæge,
ph.d.
Obstetrisk Klinik, afsnit 4031
H:S Rigshospitalet
Blegdamsvej 9, 2100 København Ø
Telefon: 35 45 09 08
Privat: Egemosegaard, Avderødvej 20
2980 Kokkedal
Telefon: 48 28 30 48
E-mail: heidi_sharif@yahoo.dk

Formand for efteruddannelsesudvalget

Anders Atke, overlæge
Gynækologisk-obstetrisk afdeling
H:S Frederiksberg Hospital,
Ndr. Fasanvej 57, 2000 Frederiksberg
Telefon: 38 16 34 12
Privat: Syvstjernevej 4 B
3500 Værløse
Telefon: 49 13 36 93
E-mail: atke@dadlnet.dk

Webmaster

Peter Secher, 1. reservelæge
Gynækologisk-obstetrisk afdeling
Viborg Sygehus, Heibergs Allé 4
Postboks 130, 8800 Viborg
Telefon: 89 27 27 27
Privat: Espedalen 31, 8240 Risskov
Telefon: 86 21 10 62
E-mail: secher@dadlnet.dk

De første kliniske fertilitets-guidelines ligger nu på hjemmesiden

www.fertilitetsselskab.dk/

Dansk Fertilitetsselskab (DFS) er et videnskabeligt selskab. Medlemmerne kommer fra alle personalegrupper, som beskæftiger sig med behandling af ufrivillig barnløshed. Det omfatter således såvel læger, biologer, bioanalytikere, sygeplejersker og sekretærer. Nærmere oplysninger om DFS og dets vedtægter kan findes på selskabets hjemmeside: www.fertilitetsselskab.dk.

Blandt selskabets formål er »at fremme forståelsen for og stimulere en bedre behandling af barnløse«.

Med det formål udarbejdedes i 1997 en række retningslinjer for undersøgelse og behandling af ufrivilligt barnløse par. Udviklingen inden for undersøgelse og behandling af ufrivilligt barnløse går hurtigt i disse år, og selskabet har derfor ment, at der er behov for en opdatering. Endvidere er kravene til udformning af guidelines steget betydeligt. National og internationalt kræves det, at anbefalinger er baseret på det bedst mulige videnskabelige grundlag (evidence based medicine).

Der blev derfor i efteråret 2004 udarbejdet en disposition for disse guidelines, og en række af selskabets medlemmer påtog sig at udarbejde udkast til de nye guidelines. Professorerne Anders Nyboe Andersen og Jørgen Falck Larsen, som begge har mere end 25 års erfaring inden for området, påtog sig at koordinere og redigere de omkring 30 guidelines.

Procedure ved udarbejdelsen af guidelines

Efter en redaktionel behandling udsendes ud-

kastet til en uafhængig »review'er«, som kommenterer udkastets faglige indhold. Forfatteren/forfatterne får derefter mulighed for at korrigere/supplere udkastet, og efter en endelig redaktionel behandling lægges guideline på DFS's »lukkede« hjemmeside, hvortil relevante grupper af selskabets medlemmer har adgang og i en høringsperiode på ca. fire–otte uger kan kommentere udkastet.

Herefter foretages en endelig redaktionelle bearbejdning, hvor man tager hensyn til de indkomne kommentarer efter at have hørt forfatteren af guidelinen. Guidelines lægges derefter på DFS's »åbne« hjemmeside.

I juni 2006 udlagde man de første otte guidelines på den »åbne« hjemmeside, og i de nærmeste måneder udlægges yderligere et antal guidelines.

Formålet med retningslinierne er at opnå:

- Størst mulig effektivitet, dvs. fødsel af det størst mulige antal, sunde, levende børn med anvendelse af færrest mulig ressourcer.
- Færrest mulige alvorlige bivirkninger og risici (herunder: hyperstimulation, infektion, cancer, flerfold graviditeter, graviditetskomplikationer, dødelighed og sygelighed hos børnene, misdannelser, langtidskonsekvenser også i næste generation).
- Bedst muligt psykologisk miljø og støtte til parret.

Evidensbaserede fertilitets-guidelines

Det tilstræbes, at guidelines i videst muligt omfang er »evidensbaserede«, dvs. at anbefalingerne – hvor det er muligt – hviler på resultaterne af gode videnskabelige undersøgelser. Dette princip har været anvendt i flere år ved udarbejdelse af guidelines under Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi (DSOG) i

tilslutning til de såkaldte »Sandbjergmøder« og »Hindsgavlsmøder«, se DSOG-hjemmesiden www.dsog.dk, og det anbefales også af Sekretariatet for referenceprogrammer, se: www.sfr.dk. Endvidere er metoden anvendt i Storbritannien, hvor der i 2004 udsendtes en omfattende fertilitetsguideline, se www.rcog.org.uk/guidelines.asp?PageID=108&GuidelineID=64.

Litteraturgennemgang

Fremgangsmåden består i, at en eller flere personer opsøger den relevante litteratur ved hjælp af forskellige søge-programmer, bl.a. PubMed (Medline). Derefter gennemgås de fundne artikler kritisk og klassificeres efter dette skema:

Niveau	Publikationstype
1a	Meta-analyse eller systematisk oversigt over af randomiserede, kontrollerede undersøgelser (RCT)
1b	Mindst én randomiseret kontrolleret undersøgelse
2a	Mindst én veltilrettelagt ikke-randomiseret undersøgelse, fx kohorte- eller case-control-undersøgelse
2b	Mindst én anden form for veltilrettelagt eksperimentel undersøgelse
3	Vel tilrettelagt deskriptivt studie som fx et sammenlignende studie eller kasuistikker
4	Rapporter og vurderinger fra ekspertkomitéer og/eller kliniske erfaringer fra velestimerede autoriteter

Generelt vil en artikels »evidens«-værdi være bedre jo højere den kan indplaceres i skemaet, men andre faktorer kan spille ind (fx materialestørrelse og forsøgsplan), og nogle videnskabelige publikationer kan ikke umiddelbart indpasses (fx epidemiologiske eller kvalitative undersøgelser).

De enkelte guidelines indledes med en række anbefalinger. Det er angivet hvilken »evidensstyrke« de enkelte anbefalinger har. Dette er angivet med et bogstav, hvor A angiver højest grad af »evidens« se nedenstående tabel:

Styrke	Anbefalingerne er baseret på publikationer i et af følgende niveauer
A	1a- eller 1b-evidens
B	2a- eller 2b-evidens eller ekstrapoleret fra 1 niveau-evidens
C	3-evidens eller ekstrapoleret fra 1- eller 2-niveau-evidens
D	4-evidens eller ekstrapoleret fra niveau 1-, 2- eller 3-evidens
✓	Anbefalet klinisk praksis. Indstilling fra forfattergruppen.
MTV	Resultat fra en medicinsk teknologirapport

I nogle tilfælde er der ikke fundet publikationer, som opfylder kravet om tilstrækkelig videnskabelig dokumentation efter de nævnte principper. Klinikerne har i disse tilfælde midlertid alligevel behov for at vide, hvad der må anses for den for tiden anerkendte metode. Der er derfor indført tegnet ✓, som så anvendes i stedet for bogstavklassifikationen.

Endelig findes der nogle metoder, som har gennemgået en anerkendt medicinsk teknologivurdering. Hvis anbefalingen er baseret herpå anføres MTV.

Den praktiske anvendelse af de kliniske fertilitetsguidelines

De kliniske guidelines skal opfattes som en *hjælp til klinikere*, primært gynækologer, men de kan også have en informationsværdi for de praktiserende læger.

Guidelines er overvejende udarbejdet af en gruppe gynækologer med særlig viden inden for infertilitet, men læger fra andre specialer har også bidraget eller er blevet rådspurgt. Der er lagt et meget stort arbejde i at gennemgå litteraturen og i udarbejdelsen af velafbalancerede anbefalinger, og *guidelines skal fremstå som »det bedste bud« på udarbejdelsestidspunktet for principperne ved undersøgelse og behandling af infertile par.*

Men disse principper skal tilpasses den enkelt behandlingssituation. Ikke alle par er ens, og klinikerer må derfor tilpasse råd til og behandling af det aktuelle par i den aktuelle situation.

Hertil kommer, at der sker en stor og hurtig udvikling og forskning inden for området. Der kan derfor være fremkommet nye oplysninger efter udarbejdelsen af en guideline. DFS vil søge at få opdateret guidelines med passende tidsintervaller, men det må *anbefales, at klinikerer selv søger for at holde sig ajour med litteraturen.* Hver enkelt guideline er forsynet med en »udløbsdato«, hvor der senest skal være foretaget en opdatering. Hvis en opdatering ikke er blevet foretaget til denne dato, kan guideline enten blive forsynet med en forlænget frist eller blive taget ud af hjemmesiden.

Praktiserende læger kan have nytte af guidelines, så lægen kan give en meningsfyldt information, når det infertile par henvises til videre undersøgelse og behandling.

Legale forhold vedrørende forståelse og anvendelse af guidelines

Guidelines er udarbejdet efter internationalt gældende regler. Alle undersøgelser og behandlinger (operative eller medicinske), der indgår i guidelines, må opfattes som forslag blandt flere mulige og således ikke som de eneste, der kan eller skal benyttes.

Formuleringen af guidelines tilhører DFS og må kun anvendes og kopieres til personligt brug, fx til intern information eller undervisning på en klinik.

DFS og forfatterne kan ikke garantere, at indholdet er korrekt, relevant eller komplet, og selskabet kan således ikke drages til ansvar for fejl, mangler eller konsekvenser af enhver art, som kunne opstå som følge af anvendelsen af disse guidelines. Behandling af infertilitet med assisteret befrugtning er et af de områder inden for medicinen, der er mest reguleret både af lovgivning og af Sundhedsstyrelsens cirkulærer. Disse er selvsagt gældende for hele området.

Guidelines kan på dansk oversættes til »vejledende retningslinjer«. Der ligger heri, at de kun er vejledende, dvs. at den enkelte kliniker ikke er forpligtet til at følge disse i alle detaljer af flere grunde.

- a) Hver enkelt klinisk situation, herunder patientens tilstand og andre relevante aktuelle kliniske oplysninger, må individuelt vurderes af lægen, som derefter må handle efter sin erfaring, viden og skøn.
- b) Der foregår en stadig udvikling i lægevidenskaben. Der kan derfor fremkomme nye muligheder til undersøgelser og behandlinger, hvoraf nogle måske er internationalt anerkendt men endnu ikke vurderet i forhold til de eksisterende guidelines.

Fertilitets-guidelines er udarbejdet helt uafhængigt af medicinal- og instrumentfirmaer, hvorfra der ikke er modtaget nogen direkte støtte.

Alle fertilitets-guidelines er forsynet med denne meddelelse:

DFS's kliniske guidelines er en hjælp til de læger, som behandler barnløshed. De skal betragtes som »det bedste bud« på principper for

undersøgelse og behandling af infertile par på udarbejdelsestidspunktet. De nævnte undersøgelser og behandlinger skal opfattes som forslag blandt flere mulige og således ikke som de eneste mulige, som kan anvendes.

Hver enkelt klinisk situation, herunder patientens tilstand og andre oplysninger, må individuelt vurderes af lægen, som derefter må handle efter sin erfaring, viden og skøn. Der foregår en stadig udvikling i lægevidenskaben. Der kan derfor fremkomme nye muligheder til undersøgelser og behandlinger, hvoraf nogle måske er internationalt anerkendt men endnu ikke vurderet i forhold til de eksisterende guidelines.

Formuleringen af guidelines tilhører DFS og må kun anvendes og kopieres til personligt brug fx til intern information eller undervisning på en klinik. Når en guideline kopieres fra hjemmesiden, skal angives på hvilken dato, kopieringen er foretaget, da der vil foregå en løbende opdatering. DFS's guidelines er udarbejdet helt uafhængigt af medicinal- og instrumentfirmaer, hvorfra der ikke er modtaget nogen direkte støtte.

Se i øvrigt guideline nr. 1: Introduktion til kliniske guidelines.

Relationer til DSOG-guidelines

Der vil være grænseområder, hvor lidelser ikke alene har betydning for fertiliteten men også giver problemer, som gynækologen vil behandle, selv om kvinden ikke har et graviditetsønske. Typiske eksempler herpå er PCOS, hyperprolaktinæmi og hirsutisme. Der findes således allerede en DSOG-guideline om PCOS, og der er ved at blive udarbejdet et forslag til en guideline om hyperprolaktinæmi.

Det ville være meget uhensigtsmæssigt, hvis DSOG's og DFS's guidelines overlapper for meget, men det er endnu værre hvis de modsiger hinanden. Redaktørerne for fertilitets-guidelines har derfor søgt at holde kontakt med de ansvarlige for DSOG-guidelines i grænseområderne, men dette samarbejde bør yderligere udbygges.

Praktiske erfaringer ved arbejdet med kliniske fertilitet-guidelines

De fleste klinikere og biologer, som er blevet anmodet om at skrive guidelines, har villigt påtaget sig opgaven. Naturligvis har vi ønsket, at de fertilitetsmedarbejdere, som havde den største erfaring inden for de forskellige emneområder, skulle skrive de relevante afsnit. Men det betød samtidig, at det var de kollegaer, som i forvejen har en stor arbejdsbyrde både klinisk og forskningsmæssigt. Derfor har vi måttet acceptere, at det har taget længere tid end forudset at få udarbejdet udkast til guidelines. Proceduren med en »skrap« redaktionel bearbejdelse efterfulgt af kommentarer fra en uafhængig »review'er« tager også tid men sikrer høj kvalitet.

I guideline nr. 1 kan man se en liste over planlagte guidelines, og hvor langt de enkelte guideline er i proceduren.

Udkastet til nogle guidelines er udarbejdet af enkeltpersoner. Det var nok en forkert disposition, fordi det er vigtigt, at have nogle at diskutere med under processen. »Redaktørerne« er i disse tilfælde gået ind som »sparringspartnere«.

Det er et omfattende arbejde for de mange, som har engageret sig i det, men vi mener bestemt, at det er umagen værdi og vil være med til at sikre en høj kvalitet af fertilitetsbehandlingen her i landet.

*Anders Nyboe Andersen
Jørgen Falck Larsen*

DSOG's ekstraordinære generalforsamling, efteråret 2006

**Lørdag den 25. november 2006,
kl. 13.00–13.15, Amtssygehuset i Herlev**

Dagsorden

1. Valg af dirigent.
2. Forslag om vedtægtsændringer for DSOG § 8, § 11, § 12, § 23.
3. Eventuelt

Pbv.

Helle Meinertz

Overlæge, klinikleder, dr.med
Formand for DSOG
helle.meinertz@dadlnet.dk

Thomas Larsen,

1. reservelæge
Organisatorisk sekretær i DSOG
thomaslarsen@dadlnet.dk

Bestyrelsens forslag til vedtægtsændringer ekstraordinær GF 25.11.2006

Bestyrelsen foreslår nedenstående ændringer i DSOG's vedtægter motiveret af de juridiske og ophavsmæssige problemstillinger vedr. DSOG's hjemmeside og medlemsblad. Specielt tænkes på gengivelse af materialet på hjemmesiden. Forslaget og problemstillingen er diskuteret og gennemarbejdet med DSOG's advokat, der har speciale i disse forhold.

Ændres fra

§ 23

1. DSOG har et medlemsblad og en hjemmeside.
2. Bestyrelsen er ansvarlig for bladets drift og kan udpege redaktører, der skal redigere bladet og hjemmesiden efter skriftlige retningslinjer udstukket af bestyrelsen.

Ændres til

»§ 23. DSOG har i øjeblikket et medlemsblad og en hjemmeside. Bestyrelsen er ansvarlig for bladets og hjemmesidens drift og redaktionelle indhold. Bestyrelsen har til enhver tid ansvaret for at forsvare DSOG's immaterielle rettigheder. Bestyrelsen har pligt til at påse at de for bestyrelsen til enhver tid gældende retningslinjer for varetagelse af DSOG's immaterielle rettigheder er opfyldt.«

På bestyrelsens vegne

Thomas Larsen

Organisatorisk sekretær

Bestyrelsens forslag til vedtægtsændringer, ekstraordinær GF 25.11.2006

For at præcisere bestyrelsens sammensætning og sikre denne som ønsket, stiller bestyrelsen forslag om følgende vedtægtsændringer. Ændringen vil sikre, at DFKO- og FYGO-repræsentanten vælges efter indstilling fra de to organisationer. Forslaget er diskuteret med og gennemarbejdet af DSOG's advokat.

§ 8 ændres fra:

§ 8.

Dagsordenen for den ordinære generalforsamling skal omfatte følgende punkter:

1. Valg af dirigent.
2. Bestyrelsens beretning.
3. Beretninger fra stående udvalg.
4. Aflæggelse af revideret regnskab, fremlæggelse af næste års budget og fastlæggelse af kontingent.
5. Revisorernes bemærkninger.
6. Forslag til sagsbehandling fra bestyrelsen og medlemmerne.
7. Valg af formand (jf. § 12.1 og 2).
8. Valg af øvrige bestyrelsesmedlemmer (jf. § 12.1 og 2)
9. Valg af udvalgsmedlemmer og revisorer og medlemmer af FIGO- fonden (jf. § 19.1).
10. Eventuelt.

§ 8 ændres til:

§ 8

Dagsordenen for den ordinære generalforsamling skal omfatte følgende punkter:

1. Valg af dirigent
2. Bestyrelsens beretning
3. Beretninger fra stående udvalg
4. Aflæggelse af revideret regnskab, fremlæggelse af næste års budget og fastlæggelse af kontingent
5. Revisorens bemærkninger
6. Forslag til sagsbehandling fra bestyrelsen og medlemmerne
7. Valg af formand (jf. § 12)
8. Valg af to bestyrelsesmedlemmer efter *indstilling fra hhv. DFKO og FYGO* (jf. § 12)
9. Valg af øvrige bestyrelsesmedlemmer (jf. § 12)

10. Valg af udvalgsmedlemmer og revisorer og medlemmer af FIGO-fonden (jf. § 19)

11. Eventuelt

§ 11 ændres fra:

§ 11.

1. Bestyrelsen består af en formand, en næstformand, en videnskabelig sekretær, en organisatorisk sekretær, en kasserer og to medlemmer.
2. Mindst et medlem skal være praktiserende speciallæge og et medlem skal være under uddannelse til speciallæge i gynækologi og obstetrik. Hvis sidstnævnte medlem i løbet af funktionstiden opnår speciallægeanerkendelse, foretages nyvalg ved førstkomende generalforsamling.

§ 11 ændres til:

§ 11

1. Bestyrelsen består af en formand, en næstformand, en videnskabelig sekretær, en organisatorisk sekretær, en kasserer og to medlemmer.
2. Mindst ét medlem skal være praktiserende speciallæge og et medlem skal være under uddannelse til speciallæge i gynækologi og obstetrik. *Hvis det af FYGO udpegede og valgte medlem* i løbet af funktionstiden opnår speciallægeanerkendelse, foretages nyvalg ved førstkomende generalforsamling.

§ 12 ændres fra:

§ 12.

1. Bestyrelsens medlemmer vælges på den ordinære generalforsamling for en periode på to år.
2. Formanden vælges ved direkte valg. Den

øvrige bestyrelse konstituerer sig selv efter generalforsamlingen.

3. Ingen kan være medlem af bestyrelsen i mere end tre på hinanden følgende fulde perioder.
4. Dersom et medlem af bestyrelsen fratræder i valgperioden, kan bestyrelsen supplere sig selv med et af selskabets ordinære medlemmer indtil nyvalg kan finde sted.

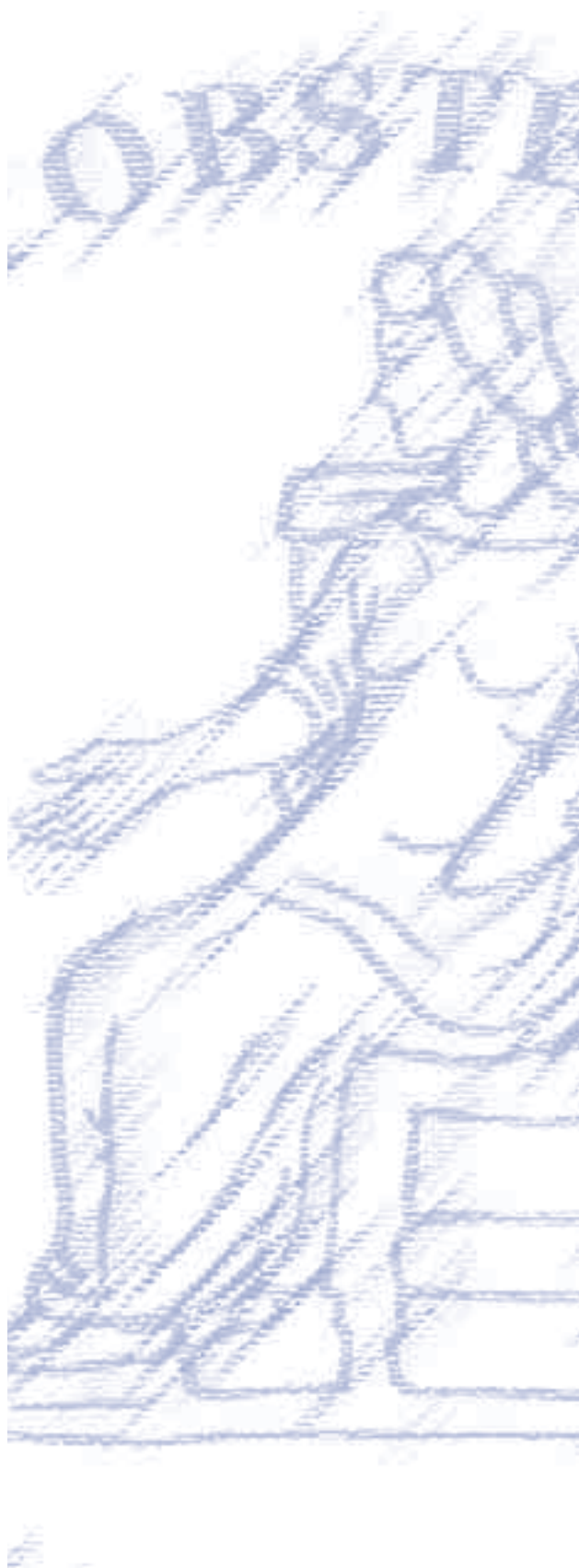
§ 12 ændres til:

§ 12

1. Bestyrelsens medlemmer vælges på den ordinære generalforsamling for en periode på to år.
2. Formanden vælges ved direkte valg. *Herudover vælges en praktiserende speciallæge efter indstilling fra DFKO samt en repræsentant for de uddannelsessøgende i gynækologi og obstetrik efter indstilling fra FYGO.*
3. Den øvrige bestyrelse konstituerer sig efter generalforsamlingen.
4. Ingen kan være medlem af bestyrelsen i mere end tre på hinanden følgende fulde perioder.
5. Dersom et medlem af bestyrelsen fratræder i valgperioden, kan bestyrelsen supplere sig selv med et af selskabets ordinære medlemmer indtil nyvalg kan finde sted.

På bestyrelsens vegne

Thomas Larsen
Organisatorisk sekretær

Novembermødet

Amtssygehuset i Herlev og Domus Medica

Arrangeret af DSOG's Efteruddannelsesudvalg

DSOG's efteruddannelsesudvalg byder med glæde velkommen til årets Novembermøde på Amtssygehuset i Herlev. Mødets tema er sexologiske perspektiver i vort speciale, hvor vi »kommer hele vejen rundt« både i relation til gynækologi, graviditet, menopause og andropause, og endda også skal høre om transseksualitet. Vi kan med stolthed præsentere et spændende, alsidigt program med mange kapaciteter fra både ind- og udland, hvoraf blot skal nævnes nogle få her:

- *Alessandra Graziottin* er professor ved Universitetet i Firenze og Universitetet i Parma. Leder af Center for Gynækologi og Medicinsk Sexologi ved San Raffaele Resnati Hospitalet i Milano samt en af lederne af det postgraduate kursus i Medicinsk Sexologi ved Universitetet i Firenze. Hun er endvidere certificeret psykoterapeut, har publiceret over 200 videnskabelige artikler, samt bøger og lærebogskapitler omhandlende kvinders seksualitet, voksensexualitet, transseksualitet, lægemidler og seksualitet samt menopause og seksualitet. Redaktør på tidsskrifterne *Maturitas*, *Journal of Men's Health and Gender* og *Current Sexual Health Reports*.
- *Christian Graugaard* er læge og ph.d. på en seksualhistorisk afhandling. Han er ekstern lektor i sexologi ved Københavns Universitet og gæsteforsker ved Institut for Folkesundhedsvidenskab. Han er desuden formand for Sex & Samfund og litteratur-

kritiker ved dagbladet Politiken. Christian Graugaard har skrevet og redigeret adskillige fagbøger, bl.a. opslagsværket »Sexleksikon – fra abe til Aarestrup« (2001), brugsbogen »Kend din krop, mand« (2006) og antologierne »Hjerne & seksualitet« (1997) og »Krop, sygdom & seksualitet« (2006).

- *Lotti Helström* er dr.med. og overlæge på Södersjukhuset, Stockholm, med særlig funktion på Afsnit for kvinder udsat for voldtægt. Har desuden grundlagt og er leder af den sexologiske uddannelse ved Karolinska Institutet i Stockholm.
- *Adel Aziz* er dr.med. og overlæge på Borås Lasarett i Sverige. Har i 2004 forsvaret afhandling om effekten på kvindens seksualitet af hysterektomi med og uden ooforektomi. Har desuden været med til at indføre og udbrede embolisering af arteria uterina i Sverige til behandling af fibromer og blødningsforstyrrelser.

I forbindelse med mødet afholdes også *middag og fest* i Domus Medica fredag aften, og som traditionen byder, vil der under middagen være en særlig indbudt *festtaler* der underholder. I år er denne gæst en meget kendt og aktuel dansker, som ... jo er hemmelig lige til festen!

Efteruddannelsesudvalget byder alle rigtig hjertelig velkommen. Nedenfor ses detaljeret program samt praktiske oplysninger om CME, pris og tilmelding.

Program

Fredag 24. november

12.30–13.30	Velkomst – udstilling – kaffe.
13.30–14.00	Seksualitet og gynækologi, oplæg til mødet
Christian Graugaard, læge ph.d.
14.00–14.30	Seksuelle dysfunktioner hos kvinder

- Annamaria Giraldi, læge, ph.d.,
Rigshospitalet
- 14.30–15.00 Seksualitet under graviditeten
Astrid Højgaard, overlæge, Randers
- 15.00–15.15 Diskussion
- 15.15–15.45 Udstilling og kaffe
- 15.45–16.15 Seksualitet efter hysterektomi og ooforektomi
Adel Aziz, overlæge, dr.med., Borås
- 16.15–16.45 Kvinnlig sexuell förmåga
Lotti Helström, overlæge dr.med., Stockholm
- 16.45–17.00 Diskussion
- 19.00 Middag og fest i Domus Medica

Lørdag 25. november

- 9.00–9.15 Kaffe – udstilling
- 9.15–9.45 Male sexual health and andropause
Erik Ernst, professor, overlæge ph.d., Aarhus Universitet
- 9.45–10.30 Women's sexual health and menopause.
Alessandra Graziottin, professor, Firenze, Italien
- 10.30–10.45 Diskussion
- 10.45–11.45 Brunch og udstilling
- 11.45–12.15 Transseksualitet – udredning og seksualitet i sexologisk perspektiv
Ellids Kristensen, overlæge, Rigshospitalet
- 12.15–12.45 Transseksualitet – behandlingsmuligheder i gynækologisk perspektiv
Dorte Hartwell, afdelingslæge, Rigshospitalet
- 12.45–13.00 Diskussion og mødeafslutning
- 13.00–13.15 DSOG's ekstraordinære generalforsamling

CME

Mødet er af DSOG's efteruddannelsesudvalg godkendt til 6 CME point.

Mødegebyr

600,- kr. for deltagelse i mødet inklusive kaffe, sandwich og brunch.

400,- kr. pr. person for deltagelse i middag og fest på Domus Medica.

900,- kr. for deltagelse i både mødet og middagen.

Tilmelding

Tilmeldings- og betalingsfrist er fredag den 10. november.

Tilmelding til både møde og middag sker via e-mail til Anders Atke, atke@dadlnet.dk, med kopi til lousen@dadlnet.dk, med oplysning om, hvilke dele af programmet man ønsker at deltage i. Endvidere anføres navn, titel, arbejdsadresse og navn på evt. ledsager ved middagen. Samtidig overføres relevant beløb til DSOG's konto i Nordea Struer: 9617-6877674213.

Tilmelding er først gældende, når beløbet er indsat.

Hvis man ikke har adgang til internet/e-mail, kan man tilmelde sig ved personlig henvendelse til Anders Atke, Gynækologisk Obstetriske Afdeling, Frederiksberg Hospital.

Der gøres opmærksom på, at Domus Medica er blevet rogfri.

På Efteruddannelsesudvalgets vegne

Anders Atke

Møderække for seniøre medlemmer af Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi

**14. møde fredag den 24. november 2006
kl. 12.00**

Mødet afholdes på Amtssygehuset i Herlev i tilslutning til Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologis novembermøde 2006.

Mødested

Gynækologisk ambulatorium G 114, lokale 19 på 14. etage.

Program

- 12.30–13.30 Frokost som sponsoreres af gyn-obst. afd. Amtssygehuset i Herlev og herunder internt senior-møde.
- 13.30–14.00 Udstilling og kaffe, mød de øvrige mødedeltagere.
- 14.00–15.30 Motion og graviditet.
Nye operationsformer inden for urogynækologien.

Se detailprogrammet andetsteds i DSOG-bladet.

Tilmelding sker som nævnt nedenfor. Man skal ikke tilmelde sig som anført andetsteds i DSOG-bladet. Deltagelsen er uden udgift for de seniøre medlemmer.

Det er hensigten fortsat, at afholde senior-klubbens efterårsmøde i tilslutning til DSOG's efterårsmøde:

Målgruppen for DSOG's seniormøder er de ca. 35–40 medlemmer over 65–70 år. Deltagelsen i de halvårslige møder har gennemsnitlig været omkring 10, hvilket på en måde er util-

fredsstillende lavt, når der tages hensyn til det arbejde, der skal lægges i arrangementet af værtsafdelingen. Det er derfor besluttet at inkludere efterårsmødet i den første del af DSOG's ordinære efterårsmøde, som bestyrelsen følgelig har lovet at tilrettelægge, således at emnerne er af interesse for de seniøre medlemmer. Et yderligere plus ved denne form for tilrettelæggelse vil være, at de seniøre medlemmer får lejlighed til at holde kontakten med DSOG og de yngre medlemmer ved lige.

Forårsmøderne vil fortsat blive tilrettelagt som tidligere og det kan allerede nu oplyses, at mødet i maj 2004 vil finde sted på gyn.obst afd. i Næstved.

Af hensyn til frokosten er tilmelding nødvendig ved indsendelse af nedenstående slip til Mogens Osler, Medicinsk Museion, Fredericia-gade 18, 1310 Kbh. K. Eller telefonisk på 35323819 eller 38 86 30 03, eller på e-mail mogens.osler@dadlnet.dk

Tilmelding senest fredag 12. nov. 2006.

På grund af kommunikationsproblemer med DSOG's organisatoriske sekretær er denne indbydelse ikke annonceret i seneste DSOG-blad. Du er velkommen til at kommunikere indbydelsen videre til andre seniøre medlemmer, som evt. ikke har modtaget denne meddelelse direkte.

Undertegnede:

Navn: _____

Adresse: _____

Telefon: _____

Tilmelder sig til Seniormødet på Amtssygehuset i Herlev fredag den 12. november 2006.

Nyt fra DFKO

Praksisovertagelse

Speciallæge Morten Ring overtager 1. oktober 2006 Helen Groths fuldtidspraksis i Nordjyllands Amt.

Speciallæge Britt Ljungstrøm overtager 1. november 2006 Asta Overgaards fuldtidspraksis i Århus Amt.

Indberetninger af IUI/IVF

I min udmelding om dette i forrige nummer skrev jeg, at der ikke ved IUI skulle indberettes der blev brugt donorsæd.

Jeg havde forstået det sådan. Imidlertid er det sådan, at der fortsat er et ønske om at brug af donorsæd skal indberettes.

Valg til FAPS-repræsentantskab

Følgende er valgt:

Suzan Lenz.

Peter Lundstrøm.

Jan Pelle.

Kursus og klubmøde

Selv om det ligger uden for DFKO's regi vil jeg minde om kursus og klubmøde den 27. og 28. oktober i Middelfart.

Jan Pelle

September 2006

What is NFOG and what does it offer to its members?

Official Nordic collaboration among obstetricians and gynecologists was started in 1920s as an individual based society Nordisk Förening för Obstetrik och Gynecologi (NFOG). It was transformed into Nordic Federation of Societies of Obstetrics and Gynecology (NFOG) in 1990. The total number of members in the national societies is 3757 (Denmark 911, Iceland 37, Finland 756, Norway 564, Sweden 1489). The most important and best known activities of NFOG are publication of *Acta Obstetricia et Gynecologica*

Scandinavica and Biannual NFOG congresses. According to the bylaws *the aims of NFOG are:*

1. To promote progress in the Nordic countries in the field of obstetrics and gynecology
2. Encourage scientific and practical cooperation between Nordic obstetricians and gynecologists
3. To work towards a high standard of training at all levels in obstetrics and gynecology.
4. To work for the improvement of the reproductive health of women all over the world.

Acta Obstetricia et Gynecologica Scandinavica was founded 1921. Since then many Nordic colleges have worked without saving their efforts to constantly improve the quality of *Acta*. The current number of subscriptions is 4685 out of which 433 goes to libraries, hospitals or other institutions. Professor Per Olof Janson from Gothenburg has been the Chief editor since 2000. Thanks to his devoted work and

Per Olof Janson
Chief editor

wise editorial policy as well as good work of associate editors, the impact factor has improved constantly and is currently IF 1.549, which is an excellent achievement. Congratulations to the whole editorial board!

The official language of *NFOG meetings* and all official activities is English, which makes participation of all members of NFOG easy and opens the meetings also to colleges from other countries. However, lively mixture of Scandinavian languages spoken at social activities reminds us of our common history and culture.

After the successful NFOG meeting in Gothenburg in May we look forward to the next NFOG meeting in Reykjavik in June 14–17, 2008. The music performance of Icelandic colleges at the gala dinner in Gothenburg gave us an indication of what we may expect in Iceland in 2008. The president of the next congress is Thora Steingrimsdottir, an obstetrician who has been a member of the NFOG scientific committee for six years.

Thora Steingrimsdottir
NFOG Congress President
2008
Iceland

Søren Broström
Webmaster
Denmark

NFOG has some more *recently established functions*, which may be less well known to the members: website, thesis registry, visitor program and Hot Topics meetings.

NFOG website (www.nfog.org) has been taken care of by Søren Broström since 2001. During that time our homepage has developed into a valuable source of information including many NFOG activities as well as contact information regarding the board and committee members. The most frequently visited topics are the abstracts of NFOG meetings and slides of Hot Topics meetings. Søren Broström's term finishes in March 2007 and we are searching for an equally talented and active new webmaster.

NFOG thesis registry was established in 2003. Since then more than 160 theses in the field of obstetrics and gynecology have been registered there. It is not complete, but even in its current form it reflects scientific work performed in the Nordic countries and is a valuable source of information if you are looking for a referee, opponent, collaborator or speaker on a specific topic. The quality of this registry is dependent on the activity of chairmen of the clinics as well as the disputants. To have a new thesis included in the NFOG thesis registry please, *contact the scientific secretary of your country*: Thue Bryndorf (thue.bryndorf@dadlnet.dk), Oskari Heikinheimo (oskari.heikinheimo@helsinki.fi), Knut Hordnes

(knut.hordnes@uib.no), Lars-Åke Mattsson (lars-ake.mattsson@vregion.se), Alexander Smarason (alexanders@fsa.is). Examples of the thesis registered in 2006 are listed Table 1.

The NFOG visitor program was also established in 2003. It offers both specialists and trainees an excellent possibility to *visit another Nordic clinic* for 1–2 weeks. The reports of the visitors have been positive and the visits are often beneficial for both the hosting clinic and the visitor. This program will be *opened also for research visits* in 2007. The deadline for the applications is the 1. of December 2006. Please see NFOG homepage as well as a separate announcement in this journal. The total amount of money reserved for this program in 2007 is 150,000 DKK.

Hot Topics meetings are arranged in odd years between the Biannual NFOG meetings. The program is planned by the educational committee currently chaired by Jens Gudmundsson from Iceland. The purpose of these meetings is to give short presentations on currently interesting topics and to offer a good discussion forum on important topics for both *senior and junior Nordic colleagues*. Trainees have a clearly lower registration fee to these meetings. The next Hot Topics Meeting is in Helsinki October 5–6, 2007.

NFYOG (Nordic Federation for Young Obstetricians and Gynecologists) was founded in 2000. NFYOG board has representatives from all Nordic countries and the current chairman is Marie Soegaard from Denmark. NFYOG is an association of the national trainee societies in the Nordic countries with the purpose to encourage the collaboration between trainees and young specialists in the Nordic countries and to work for good education. It acts as a platform to gain inspiration and exchange experience in training matters.

Activities: *In congress-years* NFYOG arran-

Marie Soegaard
Chairman
NFYOG

ges a pre-congress symposium together with a social event for trainees/young specialists. *In odd years* NFYOG arranges a seminar. The seminar has taken place twice (2004 and 2005), and we plan to repeat it in 2007 where the subject will be the challenges we are facing in the

future, e.g. recruitment to the speciality, patients demands, classical versus modern obstetrics etc.

The NFOG Board consists of 14 members: president, secretary general, treasurer, chairmen of national societies, a representative of trainees (NFYOG), Chief editor of *Acta*, webmaster, the chairmen of the educational and scientific committees and the president of the next NFOG congress. I look forward working with the new secretary general Ragnheidur Bjarnadottir from Iceland. The board has three meetings a year with additional teleconferences when necessary. The board wants to do its best to meet the expectations of the members of

First name	Last name	University	Country	Title
Anna-Karin	Welin	Sahlgrenska	Sweden	Pathophysiology of intrauterine asphyxia
Mervi	Väisänen-	Helsinki Tommiska	Finland	Nitric oxide in human uterine cervix: role in cervical ripening
Anne Beate	Vereide	Tromso	Norway	Progestin effects on endometrial growth
Anne	Ropponen	Helsinki	Finland	Intrahepatic cholestasis of pregnancy – Genetic background, epidemiology and hepatobiliary consequences
Elizabeth	Nedstrand	Linköping	Sweden	The effect of applied relaxation on vasomotor symptoms
Nina	Kuuva	Helsinki	Finland	Effects and effectiveness of the tension-free Vaginal tape procedure for treatment of female Stress urinary incontinence
Bo	Grönlund	Köbenhavn	Denmark	Progressive epithelial ovarian carcinoma. Prognostic factors and clinical management
Anna	Glantz	Sahlgrenska	Sweden	Intrahepatic cholestasis of pregnancy
Jens	Fuglsang	Århus	Denmark	Aspects of placental growth hormone physiology
Pernilla	Dahm-Kähler	Sahlgrenska	Sweden	The Ovulatory Process. Studies in the human and the rabbit
Mette Hornum	Bing	Köbenhavn	Denmark	Nocturia in a Danish population of men and women aged 60-80 years: aspects of epidemiology, associated factors, pathophysiology and obstructive sleep apnea

*Ragnheidur
Bjarnadottir
Secretary General
Iceland*

*Martin Stjernquist
Treasurer
Sweden*

*Helle Meinertz
Chairman
Denmark*

*Göran Berg
Chairman
Sweden*

*Osk Invarsdottir
Chairman
Iceland*

*Rolf Kirschner
Chairman
Norway*

*Juha Mäkinen
Chairman
Finland*

NFOG. I hope you contact us for questions, comments and suggests for new activities. When we get your proposals in writing, they are easier to put on the agenda and discuss at the board meetings. The activities and members of the NFOG educational and scientific committees will be presented in the next NFOG news letter.

I want to finish my first NFOG news letter by thanking the former president Peter Hornes (Denmark) and the former secretary general Satu Suhonen (Finland) for their great contributions during the last four years. Peter Hornes chaired the board effectively in a nice, relaxed atmosphere. We all appreciated his sense of humor and vast knowledge of culture and

traditions in the Nordic countries. Satu Suhonen took care of even the smallest details and made our day with her enjoyable e-mails.

I wish all members of NFOG crispy Fall days! Please, take a look at www.nfog.org and contact us.

*Seija Grénman
President
NFOG*

NFOG visitor program

Purpose

- To enhance opportunities to improve clinical skills and/or develop and share the expertise of the departments by visiting a highly qualified Nordic Department of Obstetrics and Gynecology.
- To encourage scientific collaboration between Nordic obstetricians and gynecologists.
- Promote Nordic co-operation and networking.

NFOG support

- To cover travelling expenses, accommodation (if not arranged by the hosting clinic/institute) and daily expenses. The total maximum support will be decided by the board of NFOG.

Length

- Minimum 1 week.

Applicants

- Trainees at the final stages of specialization or specialists working at hospitals.
- Members of NFOG doing clinical or basic research in obstetrics and gynecology

Applications must include

- Short CV of the visitor.
- Length of the visit.
- *Goal of the visit* and how it will be achieved according to the plan accepted in advance by the hosting and sending clinics/institutes.
- *Budget of the visit*, a full salary from the sending clinic/institute is mandatory.

Deadline of applications is December 1st, 2006 and they should be sent to the secretary of NFOG, Ragnheidur I. Bjarnadottir.

Ragnheidur I. Bjarnadottir
Landspítali University Hospital
V/Hringbraut
101 Reykjavik, Iceland
e-mail: ragnhib@landspitali.is, rib@simnet.is

Report

A written report to the NFOG board should be sent within 3 months after the visit. The report should include evaluation of the visit by the visitor, the clinic/institute hosting the visit and the clinic/institute sending a visitor.

Further information

Ragnheidur I. Bjarnadottir, secretary general of NFOG
e-mail: ragnhib@landspitali.is, rib@simnet.is

National members of the NFOG scientific committee: names and e-mails

Denmark: Thue Bryndorf
thue.bryndorf@dadlnet.dk

Finland: Oskari Heikinheimo
oskari.heikinheimo@helsinki.fi

Iceland: Alexander Smarason
smarason@simnet.is

Norway: Knut Hordnes
knut.hordnes@iub.no

Sweden: Lars-Åke Mattsson
lars-ake.mattsson@vgregion.se

Nordiskt forskarstipendium i urogynekologi

15 000 EURO

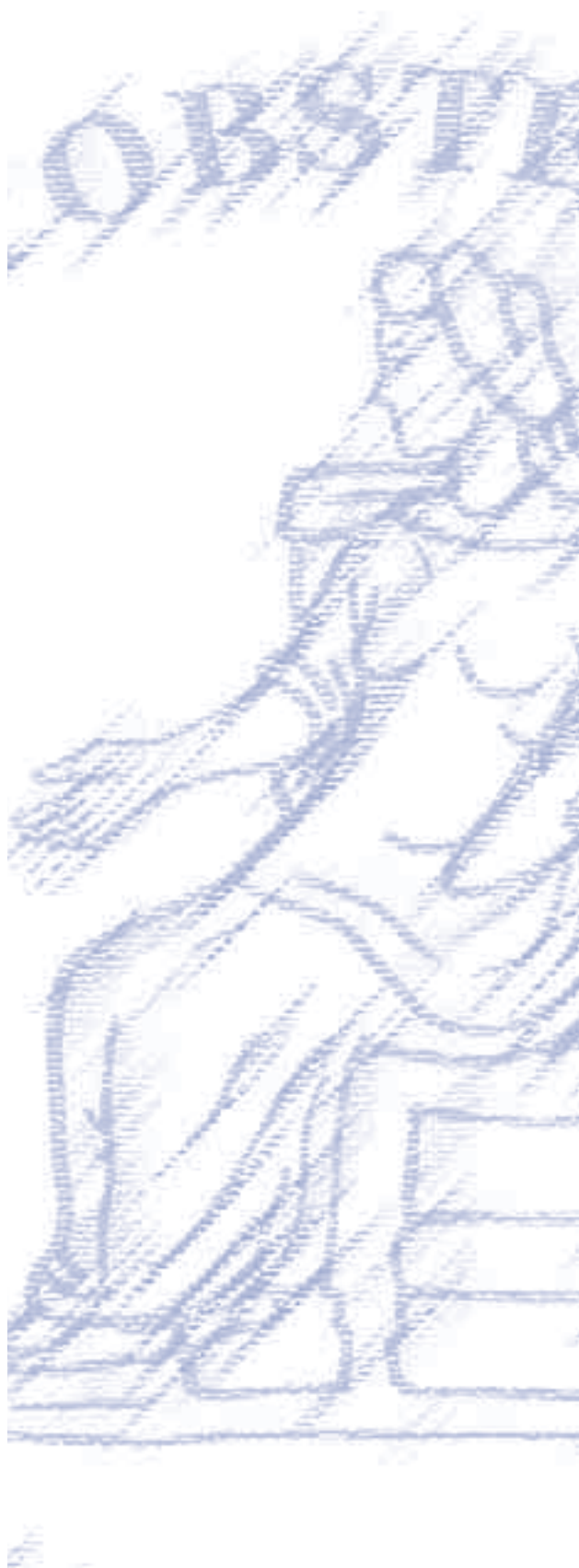
Nordisk Urogynekologiska Arbetsgrupp, NUGA, instiftar ett forskningsstipendium om 15 000 euro att sökas av forskare inom urogynekologins område. Forskningsprojektet kan vara ett kliniskt eller ett grund forskningsprojekt. Stipendiet kan sökas av medborgare i de fem Nordiska länderna Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige. Stipendiet är personligt.

Ansökningshandlingarna bör omfatta CV, vetenskaplig meritförteckning, forskningsplan i sin helhet samt ett sammandrag på högst en A4 sida, forskningsbudget med uppgifter om övrig finansiering och tidtabell över forskningsprogrammet. Stipendiet kan delas mellan flere forskare.

Ansökningarna bör insändas per e-post senast den 15 november 2006 till följande adress: carl.nilsson@hus.fi

Stipendiet utdelas på NUGA:S årsmöte i Helsingfors 19 – 20 Januari 2007

Närmare förfrågningar kan riktas till carl.nilsson@hus.fi eller per telefon: +358 9 50 427 2858

Studiegruppe Vest »Mola hydatidosa«

Tid/sted

Tirsdag den 21.11.2006 kl. 17–21 Restaurant René, Banegårdspladsen 12, 8000 Århus C.

Indhold

Mødet er et fyraftensmøde og starter med ca. 2 timers undervisning og diskussion. Undervisningsformen vil i videst mulig omfang være 2-vejs kommunikation, dvs. spørgsmål og evt. cases er meget velkomne.

Såfremt kursisterne har cases, de gerne vil have gennemgået og få feedback på, er de velkomne til at kontakte Mathilde Evaldsen (se mail nedenfor), så underviseren kan tage casen med i programmet.

Der slutes af med et let trakterement på restauranten.

Målgruppe

Medlemmer af FYGO, der har opnået – eller står lige for at få – speciallægeautorisation.

Andre FYGO-medlemmer er også velkomne efter »først til mølle«-princippet, hvis der er plads (se nedenfor).

Underviser

Isa Niemann, læge, Ph.D., Gyn-Obs afd.Y, Skejby Sygehus.

Tilmelding

Send e-mail til mathilde@dadlnet.dk (Mathilde Evaldsen, reservelæge, Gyn-Obs afd. G, Randers Centralsygehus).

Der er plads til ca. 20 deltagere, så »først til mølle«-princippet gælder. Ved mindre end 15 tilmeldte må mødet aflyses. Det er derfor meget vigtigt, at man husker at melde afbud senest d. 13.11.2006, hvis man efter tilmelding alligevel ikke kan komme.

Mødet sponsoreres af Organon, og deltagelse er derfor gratis.

Kursus: »Karrierekanonen«

Tid/sted

Torsdag d. 9.11.2006 kl. 17–21.30
Konf. rum afd. Y, Skejby Sygehus (ved skilt nr. 19 i hovedkorridoren, 1. sal).

Målgruppe

Yngre læger i introduktionsuddannelse eller som er på vej ind i specialet.

Formål

At give yngre læger en vejledning mht. hvordan man kommer gennem uddannelsen til speciallæge.

Program

1. Velkomst og introduktion.
2. Den klassificerede stilling (primært introstilling): Hvordan bruges målbeskrivelse, porteføljen og tjeklisten effektivt?
3. Hvordan kvalificerer jeg mig til en kursusstilling: Hvad er pointgivende?
4. Hvad vil det sig at være phd.-studerende? Hvordan kommer man i gang?
5. Hvordan ansøger jeg en stilling: Hvor og hvornår slås stillingerne op, hvor finder man ansøgningskemaet, hvordan er det bygget op og hvordan udformer man sin ansøgning?
6. Den motiverede ansøgning og opbygning af curriculum vitae.

Undervisere

Gitte Eriksen, uddannelsesansvarlig overlæge, Skejby Sygehus, Jens Fuglsang, kursist, Skejby, og medl. af vurderingsudvalget, Annemette

Lykkebo, kursist, OUH, Birgitte Oxlund, phd.-stud., Skejby Sygehus.

Kursusgebyr

kr. 200,- inkl. mad og drikke.

Tilmelding

E-mail til awl@dadlnet.dk med angivelse af navn og arbejdssted samt ved indsættelse af kursusgebyr på kontonr. 9735 0001457195 med tydelig angivelse af navn.

Kursusplads fås efter »først til mølle« og efter registreret indbetaling.

Kursusledelse:

Annemette W Lykkebo, kursist, OUH, og Jens Fuglsang, kursist, Skejby Sygehus.

Kursus: »Karrierekanonen«

Tid/sted

Mandag d. 13.11.2006 kl. 17– 21.30
Konf.rum på 7. sal, opgang 4, RH.

Målgruppe

Yngre læger i introduktionsuddannelse eller som er på vej ind i specialet.

Formål

At give yngre læger en vejledning mht. hvordan man kommer gennem uddannelsen til speciallæge.

Program

1. Velkomst og introduktion.
2. Den klassificerede stilling (primært introstilling): Hvordan bruges målbeskrivelse, porteføljen og tjeklisten effektivt?
3. Hvordan kvalificerer jeg mig til en kursusstilling: Hvad er pointgivende?

4. Hvad vil det sig at være phd.-studerende? Hvordan kommer man i gang?
5. Hvordan ansøger jeg en stilling: Hvor og hvornår slås stillingerne op, hvor finder man ansøgningsskemaet, hvordan er det bygget op og hvordan udformer man sin ansøgning.
6. Den motiverede ansøgning og opbygning af curriculum vitae.

Undervisere

Jette Seidelin afdelingslæge, RH, Jens Fuglsang, kursist, Skejby, og medl. af vurderingsudvalget, Anja Pinborg dr.med og kursist på RH, Øjvind Lidegaard, professor RH

Kursusgebyr

kr. 200,- inkl. mad og drikke.

Tilmelding

E-mail til kbirch@dadlnet.dk med angivelse af navn og arbejdssted samt ved indsættelse af kursusgebyr på kontonr. 5074 1068022 med tydelig angivelse af navn.

Kursusplads fås efter »først til mølle« og efter registreret indbetaling.

Kursusledelse

Kathrine Birch, intrøslæge, RH, og Jens Fuglsang, kursist, Skejby Sygehus.

FYGO-klumme

I løbet af sommeren har FYGO haft travlt med at lægge sidste hånd på et af efterårets store arrangementer – det 16. ENTOG-møde i København den 1. og 2. december. Det er med glæde at vi kan præsentere det endelige program som I finder her i bladet. Vi ser frem til at få besøg af ca. 40 udenlandske kollegaer fra både Europa og USA. Vi håber at det giver vores medlemmer lejlighed til at diskutere og udveksle erfaringer fra uddannelsesforhold i Danmark og udlandet.

ENTOG-mødet den 1. december i Ferrings hovedsæde i Ørestaden, København, omhandler bl.a. forskningstræning, og 3 danske kollegaer vil bl.a. præsentere deres erfaringer med 360-graders evaluering. Skulle I have interesse i at deltage i mødet kan man tilmelde sig på www.entog.fygo.dk

FYGO kan endvidere præsentere et spændende og varieret kursusprogram for efteråret 2006. Som noget nyt finder man kurset »Karierekanonnen« i både Vest og Øst. Vi håber at kurset kan være en inspirerende hjælp til at tilrettelægge sin vej mod kursusstillingen og en støtte ved senere ansøgning om kursusstilling.

Det er ligeledes med glæde, at FYGO konstaterer, at Studiegruppe Vest er genopstået med et spændende program om »Mola hydatidosa« den 21. november.

Sundhedstyrelsen har iværksat en række inspektorbesøg i løbet af efteråret på diverse afdelinger og vi beder jer om at holde jer orienteret om de forestående besøg på FYGO's hjemmeside. FYGO vil i samarbejde med DSOG's inspektorer prøve at afdække uddannelsesforholdene i afdelingen og derved bidrage til at forbedre uddannelsesforhold lokalt.

På vegne af FYGO

Christina Damsted Petersen
FYGO-formand

16th European Meeting of Trainees in Obstetrics and Gynaecology Copenhagen, Denmark

Dear Colleagues

We welcome you to the 16th meeting of European trainees in Obstetrics and Gynaecology in Copenhagen. These meetings and exchange programmes, arranged regularly since 1992, allow us to experience different methods of training and practices of obstetrics and gynaecology. As is the tradition, two trainees from each country were invited to participate in the exchange programme prior to the meeting. During the four day exchange the trainees are visiting training departments in obstetrics and gynaecology around Denmark in order to sense the atmosphere of local OB/GYN practice. At the end of the week, exchange participants and other interested trainees and gynaecologists will convene in Copenhagen for the ENTOG seminar on December 1 and the ENTOG council meeting on December 2. The meeting and exchange programme are organised by ENTOG and FYGO with support from EBCOG and UEMS.

You can find more information and on-line registration at www.entog.fygo.dk or www.entog.org

Dr. *Eva Maria Sommer*
President ENTOG

Dr. *Christina Damsted Petersen*
President FYGO

Prof. *William Dunlop*
President EBCOG

Friday 1st of December 2006

09.00–10.00 Registration

Opening session

Chairs: Dr. Eva Maria Sommer, Prof. William Dunlop

10.00–10.15 Welcome addresses

Dr. Christina Damsted Petersen,
FYGODr. Eva Maria Sommer, ENTOG
Prof. William Dunlop, EBCOG10.15–11.00 Personal experiences of exchange
programme participants

11.00–11.15 Break

Session I**Research and training**

Chair: Dr. Marie Søegaard

11.15–12.00 Research as part of the training
– should it be compulsory?

Points of view across Europe.

Dr. Jens Fuglsang, Skejby, Den-
mark

Dr. Olivier Pape, France

Dr. Isabel Santos Cruz, Portugal

12.00–12.45 Key note lecture:

Why we need trainees in re-
search

Prof. Wolfgang Holzgreve, Basel, Switzerland

12.45–13.15 Discussion

13.15–14.15 Lunch

Session II**The role of the trainee in implementing
research in the clinic**

Chairs: Dr. Erica Werner, Dr Peter Hornnes

14.15–14.45 Experiences from Europe and
the United States

Dr. Mette Løkeland, Norway

Dr. Patrick S. Ramsey, Birming-
ham, AL (USA)

14.45–15.00 Discussion

15.00–15.15 Coffee break

Session III**Competences and assessment**Chairs: Dr. Ferenc Macsali, Prof. Ziva Novak-
Antolic15.15–16.00 Multi source assessment, a new
and reliable evaluation method
in specialist training

Dr. Helena Davis, Sheffield, UK

16.00–16.20 360 degrees evaluation – web-
based evaluation project, ex-
periences from Skejby Hospital,
DenmarkDr. Gitte Eriksen, Skejby, Den-
mark16.20–16.40 Trainees' personal experiences
from a 360 degrees evaluation
– a pro and contra debate

Dr. Nicky Roberts, UK

Dr. Lone Storgaard, DK

16.40–17.00 Discussion

17.00–17.15 Wrap-up, housekeeping

Evening

19.00 Dinner, Svanemøllen Yacht-club

Saturday 2nd of December 2006

9.30–13.00 ENTOG Council

Including guest presentation

»Residency training in the US
– current challenges« –

20 Minute Joint presentation:

Dr. May H. Blanchard, Cleve-
land, OH (USA) andDr. Rajiv B. Gala, Dallas, TX
(USA)

Speakers

May H. Blanchard, MD, ACOG JFCAC Past Chair, Assistant Professor of Reproductive Biology, Case Western Reserve University, Metro-Health Medical Center, Cleveland, OH (USA)

Helena Davis, Senior Lecturer in Late Effects/ Medical Education, Academic Unit of Child Health, Sheffield Children's Hospital, Sheffield, UK

Gitte Eriksen, consultant, department of Gynaecology and Obstetrics, Skejby, Denmark

Jens Fuglsang, MD, PhD, Department of Gynaecology and Obstetrics, Skejby, Denmark

Rajiv B. Gala, MD, ACOG JFCAC Vice Chair, Assistant Professor OB/GYN, University of Texas Southwestern, Dallas, TX (USA)

Wolfgang Holzgreve, Prof. Dr. med. Dr. h.c. mult., MS (UC Berkeley), FACOG (hon.), FRCOG (a.e.) Chairman, University Women's Hospital Basel, Switzerland

Mette Løkeland, MD, Department of Gynaecology and Obstetrics, Bergen University Hospital, Norway

Olivier Pape, MD, PhD student, Department of Obstetrics and Gynaecology, General Hospital of Nantes (Service de Gynécologie-Obstétrique, Hôpital Mère et Enfant), France

Patrick S. Ramsey, MD, MSPH, ACOG JFCAC Chair, Associate Professor OB/GYN and Public Health, University of Alabama at Birmingham, Birmingham, AL (USA)

Nicky Roberts, MD, MRCOG, Specialist Registrar in Obstetrics and Gynaecology East Sussex NHS Trust

Isabel Santos Cruz, MD, Department of Obstetrics and Gynaecology, Coimbra University Hospital, Portugal

Lone Storgaard, MD, Skejby University Hospital, Denmark

European Network of Trainees in Obstetrics and Gynaecology (ENTOG)***Executive Committee***

President: Eva Maria Sommer

Secretary General: Lili Steblovnik

Treasurer: Ferenc Macsali

Members: Erica Werner, Ilinca Gussi

Local organising committee (FYGO)

Christina Damsted Petersen

Kathrine Birch

Anja Pinborg

Torur Dalsgaard

Christian Rifbjerg Larsen

Peter Secher

Jens Fuglsang

Kirsten Skiøtt

Ulla Zwol

Mathilde Evaldsen

Marie Søegaard

Jacob Dinesen

Annemette Lykkebo

European Board of Obstetrics and Gynaecology (EBCOG)***Executive Committee***

President: William Dunlop

Vice-President: G. Creatsas

Secretary-General W. Holzgreve,

Treasurer: P.Hornnes

Members: S. Lenz, J. Lansac, A. Templeton,

Ch. Benedetto, Z. Novak-Antolic, L. Cabero-Roura